

حیات وحش ایران نه حال خوشی دارد، نه متولی دلسوز و نه زبان اعتراض

اشک هیرمان و تکرار مرگ مهاجران میانکاله

سعدیه علیپور

از عکس‌های لوکس و فانتزی گونه‌های حیات‌وحش در آغوش برخی از سلبریتی‌ها در اینستاگرام که بگذریم باید گفت این روزها حال حیات‌وحش ایران خوب نیست. هر چند به اعتقاد بسیاری همین عکس‌های لوکس هم گوشه‌ای است از فاجعه‌ای که بر سر حیوانات در کشور می‌آید.

دیروز همزمان با انتشار خبر نامساعد بودن حال هیرمان، شیر نر ایرانی باغ وحش ارم و ویدئویی بسیار عجیب و غم‌انگیز از این شیر آسیایی در شبکه‌های اجتماعی منتشر شد که در آن قطراتی همچون اشک از صورتش می‌چکید. قطراتی که برخی از کاربران فضای مجازی آن را به گریه هیرمان تعبیر کردند. این در حالی است که دیروز مرگ ۱۱۷ پرنده مهاجر در تالاب میانکاله در بخش غربی خلیج گرگان، به واقع اشک فعالان محیط‌زیست و دوستداران حیات‌وحش را درآورد و نگرانی‌ها از تکرار تلخ فاجعه مرگ هزاران پرنده مهاجر در سال گذشته را تشدید کرد.

اما ماجرای روزگار تلخ حیات‌وحش در ایران تنها به این دو مورد اخیر که روز گذشته خبر آن رسانه‌ای شد ختم نمی‌شود؛ مرگ کوبین ماده ببر سفید در آذرماه امسال در باغ وحش ارم، قطع شدن دست پلنگ ایرانی به دلیل افتادن در تله روستاییان آموزش ندیده،

تخریب زیستگاه گوزن زرد در حال انقراض برای ساخت سیل بند در دی ماه، مرگ کل وحشی به دلیل تعقیب آفرو دیبازان در کویر مرتجیب اصفهان در آبان ماه و ده‌ها مورد دیگر تنها گوشه‌ای از فاجعه‌ای است که در ماه‌های اخیر بر حیات‌وحش کشور رخ نشان داده و تکرار چندباره آنها این نگرانی را تشدید کرده است، که گویا عزم جدی برای دفاع از حیات‌وحش در ایران وجود ندارد. به طوری که حتی برخی از این موارد به دلایل مستقیم سوءمدیریت مستقیم مدیران این حوزه‌ها رخ داده است. در چنین وضعیتی است که باید در سال‌ها و شاید حتی ماه‌های آینده شاهد از بین رفتن بسیاری از بقایای اندک به جانمانده گونه‌های حیوانی در ایران و همچنین تغییر مسیر پرندگان مهاجر به دلیل فجایی که هر سال در این منطقه جانشان را تهدید می‌کند، باشیم.

ماجرای هیرمان چیست؟

چندی پیش گزارش شد حال هیرمان، شیر نر ایرانی که سال گذشته از باغ وحشی در انگلیس به باغ وحش ارم تهران منتقل شد، خوب نیست. در تصاویری که از هیرمان منتشر شده، ظاهر حیوان و ترشحات بینی و دهانش کاملاً نشان می‌دهد که بیمار است. به گفته محمد کریمی، رئیس اداره نظارت بر امور حیات‌وحش استان تهران، هنوز علت بیماری و بی‌حالی این شیر مشخص نیست اما اقدامات درمانی آغاز شده است.

از قرار معلوم، آزمایش‌ها و تست‌های مختلفی از این شیر نر

گرفته شده اما هنوز مورد حائز اهمیتی که علت بیماری یا بی‌حالی آن باشد مشخص نشده است. آنگونه که دامپزشک ارم گفته است، هیرمان دچار بی‌حالی و ابریزش بینی است و همچنین دچار اختلال در قسمت فوقانی سیستم تنفسی شده است.

هیرمان اردیبهشت‌ماه پار سال برای جفتگیری با ایلدا شیر ماده باغ وحش دوبلین ایرلند از باغ وحش بریستول انگلستان خریداری و وارد ایران شد. ورود این شیر نر با نژاد آسیایی، با استقبال گسترده مردم مواجه شد و امیدبخش پایان ۸۰ سال انقراض «شیر ایرانی» بود. گفته می‌شود هیرمان هنگام ترک انگلستان در سلامت کامل بود و باغ وحش بریستول با انتشار تصویری در شبکه‌های اجتماعی مراسم خداحافظی با این شیر نر نژاد ایرانی را نیز ترتیب داد.

پست باغ وحش بریستول با موجی از احساسات مخاطبان مواجه شد و مردم انگلستان از مسئولان باغ وحش بریستول خواستند تا وضعیت و سلامت هیرمان در ایران را به‌طور مرتب به آنها اطلاع و گزارش دهند.

اکنون گزارش‌ها حاکی از وضعیت نامناسب سلامتی این شیر نر ۹ ساله است که به دلایل نامعلومی هنگام ورود به ایران یک زخم نیز روی صورتش دیده می‌شد.

برخی از کارشناسان حیات‌وحش در ایران سال‌هاست که به این موضوع اشاره دارند که نحوه نامناسب نگهداری حیوانات در باغ وحش‌های کشور یک موضوع بحرانی است. این در حالی است

که هیچ نهادی خود را مسئول بررسی و رسیدگی آنها نمی‌داند. شاید شاهد این مدعا هم خبر مرگ کوبین ماده ببر سفید در باغ وحش ارم بود که هنوز هم دلیل متقنی برای مرگ آن از سوی محیط‌زیست و باغ وحش ارم اعلام نشده است.

تکرار تراژدی تلخ مرگ پرندگان مهاجر

از سوی دیگر با بروز تدریجی تلفات پرندگان مهاجر در تالاب میانکاله و بخش غربی خلیج گرگان، نگرانی‌ها از تکرار تلخ مرگ و میر پرندگانی که هزاران کیلومتر راه را برای زمستان‌گذرانی به این منطقه طی کرده‌اند، افزایش داده است.

زمستان سال قبل بیش از ۴۳ هزار قطعه پرنده مهاجر در خلیج گرگان و تالاب میانکاله تلف شدند. در آن زمان مرگ و میر پرندگان از بخش غربی خلیج در محدوده استان مازندران آغاز شد و رفته رفته به سواحل گلستان رسید. سازمان دامپزشکی، علت

از گوشه و کنار

ثبت ازدواج ۹ هزار دختر ۱۰ تا ۱۴ ساله در تابستان

مرکز آمار ایران در گزارشی که درباره «وضعیت اجتماعی و فرهنگی ایران تابستان ۱۳۹۹» منتشر کرد، گزارش داد که در تابستان سال ۹۹، در مجموع ازدواج ۹ هزار و ۵۸۸ دختر ۱۰ تا ۱۴ ساله ثبت شده است. بر اساس گزارش مذکور، در همین مدت، ۱۸۸ طلاق مربوط به دختران ۱۰ تا ۱۴ سال ثبت شده است.

خودکشی یک کودک کار در ماهشهر

محمد کودک کار ۱۴ ساله‌ای که در منطقه‌ای فقیرنشین در بافت قدیمی ماهشهر مرکزی همراه پدر و مادر پیر خود زندگی می‌کرد خود را به دار آویخت. یکی از دوستان محمد به عصر جنوب گفت که محمد به دلیل مشکلات مالی و نان‌آور خانواده بودن، سال گذشته ناچار به ترک تحصیل شد. محمد به شغل دستفروشی مشغول بوده و این‌اواخر با سه چرخه‌ای که از سوی بستگانش در اختیار او گذاشته شده بود، به شغل فروش آب تصفیه شده روی آورده بود که با شیوع بیماری کرونا دیگر کسی حاضر به خرید آب از این کودک دست‌فروش نبود. او در سال‌های گذشته در کنار شغل دستفروشی، برای تأمین هزینه‌های تحصیل به توپ جمع‌کنی در زمین فوتبال ماهشهر مشغول بوده است. برخی روزها زنگ‌های زنگ‌های مدرسه در گوشه گوشه محله می‌شنیدند، چندین بار از آنها درخواست ۵ هزار تومان پول می‌کرده تا بتواند برای ادامه تحصیل خود دفتر و خود کار تهیه کند.

افزایش ۴۲ درصدی سوانح کوهستانی

رئیس کمیته امداد و نجات فدراسیون کوهنوردی از افزایش ۴۲ درصدی سوانح کوهستانی نسبت به سال گذشته خبر داد و دلیل آن را صعود مسیریهای انحرافی و غیر آشنادانست. حمید مساعدیان به برنا گفت: این روزها ممنوعیت کشوری برای صعود به مناطق کوهستانی وجود ندارد و اختیار ایجاد ممنوعیت صعود به استان‌ها و گذار شده است و در همین راستا صعود به مناطق کوهستانی صرفاً در استان همدان ممنوع است.

مساعدت مرزبانان ناجا برای درمان دختر بچه ۲ ساله افغانستانی

فرمانده هنگ مرزی تایباد از مساعدت مرزبانان این فرماندهی با خانواده یک دختر بچه ۲ ساله افغانستانی برای ورود به کشور و درمان وی خبر داد. سرهنگ محمد چراغ گفت: خانواده فریب‌دختر بچه‌ای ۲ ساله ساکن یکی از روستاهای مرزی کشور افغانستان که به علت جراحات شدید در دهه دخترشان در اثر حادثه به نوار مرزی مراجعه کرده بودند با همکاری مرزبانان نیروی انتظامی وارد خاک ایران شدند.

هشدار: سونامی اختلالات روانی ناشی از کرونا

محمد حاتمی، رئیس سازمان نظام روان‌شناسی و مشاوره کشور گفت: پیش‌بینی ماین است که اگر یکسال دیگر کرونا سیر نزولی پیدا کند یعنی به دوران پساکرونا برسیم، سونامی اختلالات روانی راه می‌افتد و پیرو آن اختلافات درون خانوادگی افزایش پیدامی‌کند.

امکان اجرای قانون هوای پاک را نداریم

عیسی کلانتری، رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست گفت: کشوری مثل ایران در آمده‌های ملی‌اش طوری نیست که بتواند قانون هوای پاک را اجرا کند. او همچنین گفت: البته ما گزارش‌های نظارتی خود را خواهیم داشت اما فناوری‌های رایج کشور پاسخگوی استانداردهای برتر جهان نیست.

زمستان سال قبل بیش از ۴۳ هزار قطعه پرنده مهاجر در خلیج گرگان و تالاب میانکاله تلف شدند.

داستانی که امسال هم تکرار آن محتمل است؛ چنانچه طی سه روز گذشته لاشه ۱۱۷ پرنده آبی از گونه چنگر و فلامینگو در تالاب میانکاله و بخش غربی خلیج گرگان مشاهده شده است

کل و بز و قوچ و میش در طبیعت خواهیم بود. این در حالی است که سازمان محیط‌زیست برای نگهداری و از بین نرفتن این گونه‌ها به جای حفاظت از آنها در منطقه، آنها را به قلب آلودگی پایتخت یعنی پارک پردیسان تهران منتقل کرده است تا با هزینه‌های کمتر آنها را که به دلیل عدم آموزش، از سوی افراد محلی در معرض تهدید و انقراض قرار دارند، حفظ کند. حال گفته می‌شود، این گرگ‌ها که پس از درمان به جای انتقال دوباره به زیستگاه خود و وارد شدن به چرخه طبیعی بقا، در قفسی کوچک در این پارک نسبتاً بزرگ اسیر شده‌اند، دیگر حتی توان بازگشت به طبیعت را نیز از دست داده‌اند.

شهاب‌الدین منتظمی، مدیر کل دفتر حفاظت و مدیریت حیات‌وحش سازمان محیط‌زیست در این باره به ایرنا می‌گوید: «وقتی وظیفه مرکزی تیمار و درمان حیوانات است باید به محض اینکه کار تیمار روی حیوانی تمام شد به فکر این باشد که حیوان از آن مرکز خارج شود و اکنون حضور این هشت قلاده گرگ در وسط پارک پردیسان برای مامضی است، واقعیت این است که تاکنون چندین مرکز را پیشنهاد دادیم که به آنجا منتقل شوند، اما ظرفیت آنها هم تکمیل است و امکان نگهداری حیوان مازاد ندارند.»

به نظر می‌رسد سوءمدیریت، تخریب زیستگاه و شکار و صید بی‌رویه چنان بلایی بر سر زیستگاه‌ها و حیات‌وحش کشورمان آورده که اگر دیر بجنبیم شاید دیگر حسی در پارک‌های ملی مان هم تا چند سال دیگر نتوانیم جنبنده‌های جز انسان ببینیم و متأسفانه انقراض با همه تلخی‌هایی که دارد، واقعیتی است که سایه شوم آن بیش از پیش بر سر حیات‌وحش کشورمان احساس می‌شود.

داستان پرغصه گرگ‌های پردیسان

اما جدای از مشکلات تخریب زیست‌گاه‌های حیات‌وحش، به دلایل طبیعی و غیرطبیعی مثل افزایش جمعیت انسانی و تصرف‌های طبیعی و ساخت و سازهای غیر مجاز، شاهد مدیریت کارآمد برای حفظ همین گونه‌های اندک از سوی مدیران زیست محیطی کشور هم نیستیم. نمونه اخیر ماجرای هشت قلاده گرگی است که در پارک پردیسان تهران نگهداری می‌شوند و گفته می‌شود تا چندی پیش تعدادشان ۱۴ قلاده بود که تعدادی به مراکز دیگری منتقل شده‌اند. کارشناسان می‌گویند باز این رفتن گرگ‌ها جایگزین مناسبی در طبیعت وجود ندارد تا نقش آنها را به خوبی ایفا کند چون گرگ‌ها معمولاً حیوانات بیمار را شکار می‌کنند و باین کار از اشاعه بیماری جلوگیری می‌کنند بنابراین اگر نابود شوند قطعاً شاهد تلف شدن دسته جمعی حیواناتی مانند

۴۴۷، باندکی تفاوت بهتر از دختران دبستانی با میانگین نمره ۳۹۹ بوده است.

ایران و ایستان در جایگاهی که امیدوارکننده نیست

از سوی دیگر در حالی که پنج کشور سنگاپور (۵۹۵)، کره جنوبی (۵۸۸)، روسیه (۵۶۷)، ژاپن (۵۶۲) و تایوان (۵۵۸) جایگاه‌های نخست آموزش و یادگیری علوم در پایه چهارم در آزمون تیمز ۲۰۱۹ را کسب کرده‌اند؛ ایران بانمره کل ۴۴۱ میان ۵۸ کشور شرکت‌کننده جایگاه ۴۸ و میان ۱۲ کشور همسایه حاضر در آزمون تیمز ۲۰۱۹ جایگاه هشتم آموزش و یادگیری علوم را کسب کرده است!

بین همسایگان، کشورهای روسیه و ترکیه وضعیت بهتری نسبت به سایرین داشته‌اند؛ مشابه وضعیت ریاضیات،

نتایج نشان می‌دهد وضعیت ایران طی ۲۴ سال گذشته (از سال ۱۹۹۵ تا ۲۰۱۹) در آموزش علوم دبستان پیشرفت چندانی نداشته و نتایج ارزیابی‌ها همواره کمتر حد میانی (نمره ۵۰۰) بوده است.

کاهش علاقه دبستانی‌ها به یادگیری ریاضیات و علوم

مقایسه نتایج آزمون تیمز ۲۰۱۹ با آزمون تیمز ۲۰۱۵ نشان می‌دهد از میزان علاقه دانش‌آموزان به یادگیری ریاضیات و علوم در دبستان‌ها کاسته شده است؛ در گزارش آزمون تیمز ۲۰۱۹ آمده است در درس ریاضی و علوم به ترتیب ۱۱ درصد و ۵ درصد دانش‌آموزان بی‌علاقگی خود را اظهار کرده‌اند که روندی افزایشی داشته است؛ در مقابل از جمعیت افراد خیلی علاقه‌مند به درس ریاضی و علوم کاسته شده و به ترتیب ۵۹ درصد و ۷۰ درصد دانش‌آموزان گفته‌اند به این دروس علاقه زیادی دارند.

همچنین در آزمون تیمز ۲۰۱۹ مشخص شده ۲۵ درصد دانش‌آموزان دسترسی کم، ۵۵ درصد دسترسی زیاد به منابع یادگیری در خانه دارند؛ از این منظر، دانش‌آموزان ایرانی پایه چهارم در مقایسه با کشورهای همسایه حاضر در آزمون تیمز ۲۰۱۹، در جایگاه یازدهم قرار دارند و پس از ایران، ترکیه با ۲۶ درصد و پاکستان با ۳۸ درصد بیشترین درصد دانش‌آموز با دسترسی کم به منابع یادگیری در خانه را دارند؛ تعداد کتاب، داشتن اینترنت و اتاق شخصی، تحصیلات والدین و وضعیت اشتغال والدین معیارهای بررسی دسترسی به منابع یادگیری در خانه بوده‌اند.

ایران جزو ضعیف‌ترین‌های علوم پایه است

علی‌رغم هشدارها در خصوص سطح پایین کیفیت آموزشی و وضعیت علمی دبستان‌ها، نتایج آزمون تیمز ۲۰۱۹ نشان می‌دهد ایران نه تنها به سطح متوسط بین‌المللی نرسیده است بلکه وضع علمی دبستان‌های کشور جزو ضعیف‌ترین‌ها در منطقه است! بر اساس نتایج این آزمون، ایران با نمره کل ۴۴۳ در میان ۵۸ کشور شرکت‌کننده در جایگاه ۵۰ و میان ۱۲ همسایه حاضر در آزمون تیمز ۲۰۱۹ پایه چهارم، در جایگاه نهم آموزش و یادگیری ریاضی قرار گرفته است!

بین همسایگان، کشورهای روسیه، ترکیه، آذربایجان و قزاقستان در آموزش و یادگیری ریاضیات وضعیت بهتری نسبت به سایرین دارند؛ نتایج نشان می‌دهند وضعیت کشور طی ۲۴ سال گذشته (از سال ۱۹۹۵ تا ۲۰۱۹) در آموزش و یادگیری ریاضیات دبستان پیشرفت چندانی نداشته و نتایج ارزیابی‌ها همواره کمتر از حد میانی این آزمون (نمره ۵۰۰) بوده است.

ارزیابی‌های سال ۲۰۱۹ نشان می‌دهد که ۶۱ درصد دانش‌آموزان ایرانی پایه چهارم نتوانسته‌اند به نقطه معیار بین‌المللی متوسط (نمره ۴۷۵) برسند؛ این در حالی است که عملکرد پسران دبستانی در ریاضیات با میانگین نمره

افزایش نگرانی‌ها از کاهش کیفیت آموزشی دبستان‌ها

۴۴۷، باندکی تفاوت بهتر از دختران دبستانی با میانگین نمره ۳۹۹ بوده است.

ایران و ایستان در جایگاهی که امیدوارکننده نیست

از سوی دیگر در حالی که پنج کشور سنگاپور (۵۹۵)، کره جنوبی (۵۸۸)، روسیه (۵۶۷)، ژاپن (۵۶۲) و تایوان (۵۵۸) جایگاه‌های نخست آموزش و یادگیری علوم در پایه چهارم در آزمون تیمز ۲۰۱۹ را کسب کرده‌اند؛ ایران بانمره کل ۴۴۱ میان ۵۸ کشور شرکت‌کننده جایگاه ۴۸ و میان ۱۲ کشور همسایه حاضر در آزمون تیمز ۲۰۱۹ جایگاه هشتم آموزش و یادگیری علوم را کسب کرده است!

بین همسایگان، کشورهای روسیه و ترکیه وضعیت بهتری نسبت به سایرین داشته‌اند؛ مشابه وضعیت ریاضیات،

گزارش